

TADEUSZ KOCOWSKI, WITOLD MAŁECKI

Policyjne determinanty w profilowaniu wolnych zawodów

Streszczenie

Dopuszczalność podjęcia i wykonywania wolnych zawodów jest zasadniczo uwarunkowana posiadaniem odpowiednich kwalifikacji zawodowych, wyznaczonych mocą obowiązujących przepisów prawa. Konieczność uzyskania określonych kwalifikacji wynika nierzadko z konieczności ochrony dóbr takich jak życie, zdrowie i mienie. Są to tzw. dobra policyjne – mają one charakter egzystencjalny dla funkcjonowania państwa, społeczeństwa i jednostek, są chronione w ramach najważniejszej i najbardziej znamiennej funkcji państwa, jaką jest policja. Jedną ze sfer policji stanowi policja gospodarcza, związana z ochroną stanów i dóbr policyjnych przed zagrożeniami mogącymi powstawać w rezultacie działalności gospodarczej.

Wśród wolnych zawodów znajdują się zawody, w przypadku których wymogi uzyskania określonych kwalifikacji wynikają z konieczności ochrony życia i zdrowia. Są to – w pierwszej kolejności – zawody, których wykonywanie na podstawie odpowiednich kwalifikacji pozwala zagwarantować wysoki poziom ochrony życia i zdrowia bezpośrednich odbiorców (beneficjentów) świadczeń realizowanych przez osobę wykonującą wolny zawód. Rzeczą dotyczy tu zawodów medycznych – lekarza, lekarza denty, pielęgniarki, położnej, farmaceuty (aptekarza) i fizjoterapeuty. W drugiej kolejności wspomnieć należy o zawodach, których wykonywanie na podstawie odpowiednich kwalifikacji pozwala zagwarantować wysoki poziom ochrony życia i zdrowia nieskonkretyzowanego kręgu podmiotów. Do zawodów tych należą zawód architekta oraz zawód inżyniera budownictwa.

Dyskusyjną kwestią jest rozstrzygnięcie, czy za wolne zawody, w przypadku których wymóg uzyskania określonych kwalifikacji wynika z konieczności ochrony stanów i dóbr policyjnych, można uznać zawody, których przedstawiciele mają za zadanie chronić swoich klientów przed niekorzystnym lub niezgodnym z prawem dysponowaniem własnym mieniem. Są to zawody prawnicze, a także m.in. zawody doradcy inwestycyjnego oraz rzeczoznawcy majątkowego.

Słowa kluczowe: wolny zawód – kwalifikacje zawodowe – policja gospodarcza – funkcja policyjna